

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๖๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายพัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ
รัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง) ได้
๒. วิเคราะห์พัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ
รัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง) ได้
๓. เห็นความสำคัญในการศึกษาพัฒนาการด้านการเมืองและ
เศรษฐกิจ รัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง) ได้

พัฒนาการด้านการเมือง และเศรษฐกิจ

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๔

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๕

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๖

สาเหตุของการปฏิรูป

ความมั่นคง

ความมั่นคงภายใน

ความมั่นคงภายนอก

ตอนที่ ๐๑

พัฒนาการด้านการเมือง

รัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง)

พัฒนาการด้านการเมือง ตั้งสภาที่ปรึกษา

สภาที่พิจาราราชการแผ่นดิน

รัฐมนตรีสภา

ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบริหาร
ประเทศ และออกกฎหมาย

องคมนตรีสภา

ให้คำปรึกษาส่วนพระองค์

สภาที่ปรึกษาในพระองค์

เสนาบดีสภา

เป็นที่ประชุมของเสนาบดี
กระทรวงต่าง ๆ

๒ พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนกลาง

ยกเลิกอัครมหาเสนาบดี

● สมุหนายก

● สมุหกลาโหม

ยกเลิกจตุสดมภ์

เวียง

วัง

คลัง

นา

๒ พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนกลาง

ตั้งกระทรวง ๑๒ กระทรวง

มีเสนาบดีเป็นผู้ดูแลงาน (พ.ศ. ๒๔๓๕)

กระทรวงมหาดไทย

: ดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือ

กระทรวงกลาโหม

: ดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้

กระทรวงการต่างประเทศ

: ดูแลเรื่องต่างประเทศ

กระทรวงวัง

: ดูแลราชการในพระองค์

๒ พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนกลาง

ตั้งกระทรวง ๑๒ กระทรวง

มีเสนาบดีเป็นผู้ดูแลงาน (พ.ศ. ๒๔๓๕)

กระทรวงเมือง

: ดูแลความสงบในราชอาณาจักร

กระทรวงเกษตรราธิการ

: ดูแลด้านการเกษตร

กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

: ดูแลการเงินของชาติ

กระทรวงยุติธรรม

: ดูแลการศาล

๒ พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนกลาง

ตั้งกระทรวง ๑๒ กระทรวง

มีเสนาบดีเป็นผู้ดูแลงาน (พ.ศ. ๒๔๓๕)

กระทรวงยุติธรรม

: ดูแลทหารบก, ทหารเรือ (ต่อมาไปอยู่ กระทรวงกลาโหม)

กระทรวงธรรมการ

: ดูแลศาสนา การศึกษา

กระทรวงโยธาธิการ

: ดูแลการก่อสร้าง คมนาคม

กระทรวงมุรธาธิการ

: ดูแลตราพระราชลัญจกร (ต่อมาไปอยู่ กระทรวงวัง)

๓

พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนภูมิภาค

ยกเลิกหัวเมืองระบบเก่า

๓ พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนภูมิภาค

ตั้งระบบมณฑลเทศาภิบาล พ.ศ. ๒๔๓๗

สมุหเทศาภิบาล

- กระทรวงมหาดไทย
- มณฑล
- เมือง
- อำเภอ
- ตำบล
- หมู่บ้าน

- : ดูแลโดย “เสนาบดี”
- : ดูแลโดย “สมุหเทศาภิบาล”
- : ดูแลโดย “เจ้าเมือง”
- : ดูแลโดย “นายอำเภอ”
- : ดูแลโดย “กำนัน”
- : ดูแลโดย “ผู้ใหญ่บ้าน”

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย คนแรกของประเทศไทย

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

รู้ไว้ใช่ว่าใส่บ่าแบกหาม

พัฒนาการด้านการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตั้งระบบสุขาภิบาล เพื่อให้ท้องถิ่นได้เลือกตั้งผู้ดูแลตนเอง

- ▶ พ.ศ. ๒๔๔๐ ตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพมหานคร
- ▶ พ.ศ. ๒๔๔๘ ตั้งสุขาภิบาลตำบลท่าฉลอม
จังหวัดสมุทรสงคราม

สุขาภิบาล คือ

การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น
ได้ดูแลพื้นที่ของตนเองโดยการ
เลือกตั้งผู้ทำงานกัน

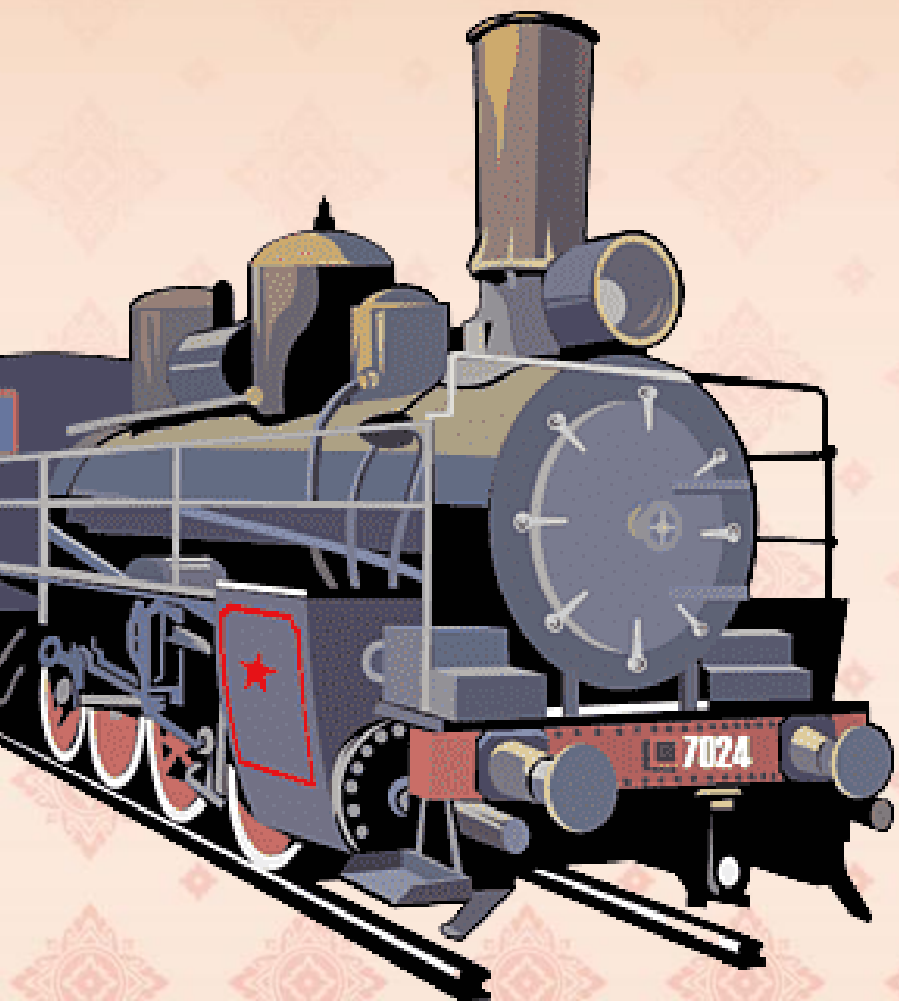

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เสด็จไปเปิดถนนที่ท่าฉลอม
เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๘

ตอนที่ ๐๒

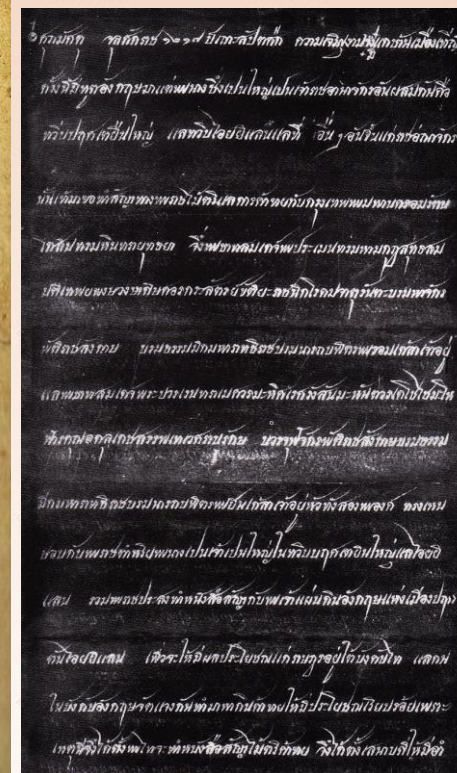
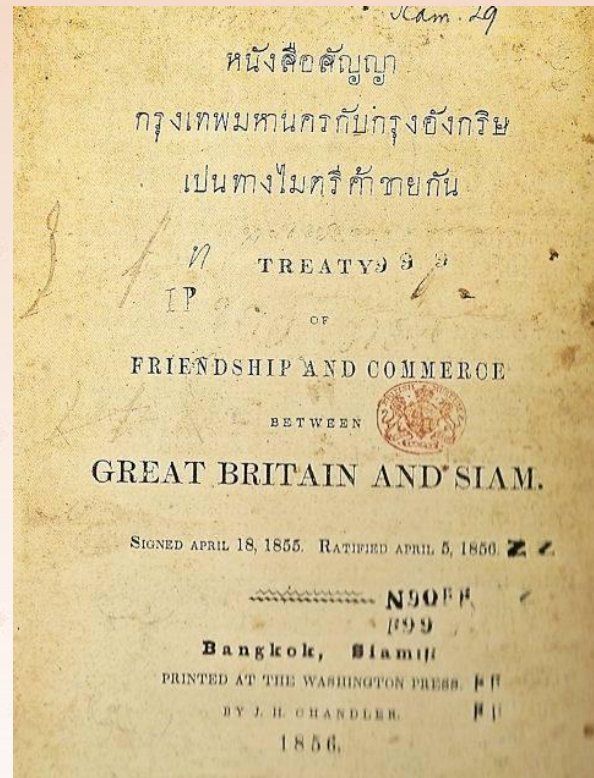
พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ

รัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง)

เซอร์จอห์น เบาว์ริง
ราชทูตอังกฤษ

ที่มาของภาพ : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี
ประเทศอังกฤษและประเทศสยาม

สนธิสัญญาเบาว์ริง

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ เงินตรา

โรงกระสาปน์สิทธิการ

ปัจจุบันคือกรมธนารักษ์

ที่มาของภาพ : กองชาปณ์

ตั้งโรงกษาปณ์แห่งแรกของไทย

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ ระบบภาษี

หอรัษฎากรพิพัฒน์
(ปัจจุบันคือ พิพิธภัณฑ์ ผ้า)

▶ พ.ศ. ๒๔๔๐ ตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์
เพื่อรวบรวมภาษีมาไว้ที่เดียว

ตอน : จุดเริ่มต้นระบบสาธารณสุขโลก

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ประวัติศาสตร์ชาติไทยและสถาบันพระมหากษัตริย์

ตอน : จุดเริ่มต้นระบบสาธารณูปโภค

เผยแพร่โดย : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เผยแพร่วันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๖๕

๓

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การคมนาคม

ภาพถ่ายเก่า ถนนเจริญกรุง

ที่มาของภาพ : https://www.silpa-mag.com/history/article_27564

ภาพถ่ายใหม่ ถนนเจริญกรุง

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

การสร้างถนนเจริญกรุง

๓

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การคมนาคม

รถไฟ

รถราง

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ ระบบสาธารณูปโภค

ไฟฟ้า

น้ำประปา

▶ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ผู้ก่อตั้ง บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การร่วมลงทุนในธุรกิจอุตสาหกรรม

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ กิจการธนาคาร

- ▶ อนุญาตให้อังกฤษตั้งธนาคารฮ่องกงเซี่ยงไฮ้
- ▶ ธนาคารแห่งแรกของคนไทยคือ “แบงก์สยามกัมมาจล”
พ.ศ. ๒๔๔๙ ปัจจุบันคือ **ธนาคารไทยพาณิชย์**

ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาตลาดน้อย

๖

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ กิจการธนาคาร

ที่มาของภาพ : หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ธนาคาร

ออมสิน

Government Savings Bank

๗

พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ สหกรณ์แห่งแรก

สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้

คำถามชวนคิด

ปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ
ส่งผลอย่างไร ต่อประชาชน

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint

เรื่อง : พัฒนาการด้านการเมือง
และเศรษฐกิจ

ใบงานที่ ๕

เรื่อง : พัฒนาการด้านการเมือง
และเศรษฐกิจ

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint เรื่อง : พัฒนาการด้านการเมือง และเศรษฐกิจ
- นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง : พัฒนาการด้านการเมือง และเศรษฐกิจ

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา และลงมือทำ
- ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๖๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองในรัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง) แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ให้นักเรียนเขียน พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจสมัยปฏิรูปประเทศสมัยรัชกาลที่ ๔-๖

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๕

พัฒนาการด้านการเมือง และเศรษฐกิจ

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers
ดังตารางต่อไปนี้

ดังตารางต่อไปนี้

[illegible]

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕

พัฒนาการด้านการเมือง และเศรษฐกิจ

ตอนที่ ๒

สรุปบทเรียน

“พัฒนาการด้านการเมือง
และเศรษฐกิจ”

เฉลย

ใบงานที่ ๕ พัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

สรุปเป็นความคิดรวบยอด เรื่อง พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองในรัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง)

การเมืองการปกครองสมัยกรุงรัตนโกสินทร์มีการปฏิรูปการปกครองเพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก โดยการตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน ปฏิรูปราชการแผ่นดินส่วนกลางเป็นแบบกระทรวงและปฏิรูปการปกครองหัวเมืองเป็นแบบเทศาภิบาล และส่วนภูมิภาคแบ่งเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เมือง และมณฑลตามลำดับ

เฉลย

ใบงานที่ ๕ พัฒนาการด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

ให้นักเรียนเขียน พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจสมัยปฏิรูปประเทศ
สมัยรัชกาลที่ ๔ - ๖

.....
พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ยุคปฏิรูปประเทศให้เป็นแบบสมัยใหม่
เป็นการทำการค้าแบบเสรีใช้เงินเป็นสื่อกลาง มีการจัดทำงบประมาณแผ่นดิน...
เป็นครั้งแรก จัดตั้งธนาคารสยามกัมมาจลเป็นแห่งแรก พัฒนาระบบคมนาคม....
และการสื่อสารขึ้นมาเป็นครั้งแรก ทำให้ประเทศไทยพัฒนาและเจริญมาตามลำดับ
.....

สรุปบทเรียน

การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง) มีการปฏิรูปการปกครองเพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก โดยการตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน ปฏิรูปราชการแผ่นดินส่วนกลางเป็นแบบกระทรวงและปฏิรูปการปกครองหัวเมืองเป็นแบบเทศาภิบาล และส่วนภูมิภาคแบ่งเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เมือง และมณฑลตามลำดับ และเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์สมัยใหม่ (ยุคปฏิรูปบ้านเมือง) เปลี่ยนแปลงประเทศให้เป็นแบบสมัยใหม่ เป็นการทำการค้าแบบเสรีใช้เงินเป็นสื่อกลาง มีการจัดทำงบประมาณแผ่นดินเป็นครั้งแรก จัดตั้งธนาคารสยามกัมมาจลเป็นแห่งแรก พัฒนาระบบคมนาคม และการสื่อสารขึ้นมาเป็นครั้งแรก ทำให้ประเทศไทยพัฒนาและเจริญมาตามลำดับ

บทเรียนครั้งต่อไป

พัฒนาการด้านสังคม

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

จอมองดูโลกทั้งสองมุม
คือมุมมืดและมุมสว่าง
ทางปัญญาจึงจะเกิด...